

En betingelse for at ifalde et erstatningsansvar er for det andet, at der foreligger den nødvendige forbindelse mellem den indtrådte skade og det ansvarspådragende forhold. Erstatningsansvar forudsætter således, at der er årsagssammenhæng mellem den skadevoldende adfærd og den pågældende skade.

For det tredje forudsætter et erstatningsansvar, at der foreligger såkaldt adækvans (påregnelighed). Her ved forstås, at den ansvarspådragende adfærd skal have forøget risikoen for, at den pågældende skade indtræder. Skader, der er helt atypiske eller tilfældige i forhold til den risiko, som skadevolders adfærd har fremkaldt, falder dermed uden for erstatningspligten.

Endelig er det en betingelse for at rejse et erstatningskrav, at skadelidte har lidt et økonomisk tab som følge af den skadevoldende handling eller undladelse.

Der henvises i øvrigt til udtalelsens side 8-11.

2.2. Børns erstatningsansvar

Det erstatningsretlige udgangspunkt er, at børn ifalder selvstændigt erstatningsansvar for deres skadevoldende handlinger på samme grundlag som andre, jf. erstatningsansvarslovens § 24 a. Også ved skader forvoldt af børn skal det således vurderes, om barnet har handlet culpøst, og om de øvrige erstatningsbetingelser, herunder årsagssammenhæng og adækvans, er opfyldt, jf. ovenfor under pkt. 2.1.

Når det drejer sig om et barn under 15 år, foretages der ved vurderingen af, om barnet har handlet culpøst, i praksis ikke en sammenligning med, hvad der for en voksen må anses for at være anerkendt handlemåde, men culpavurderingen foretages i forhold til, hvordan et barn på samme alder normalt må antages at handle.

Af retspraksis fremgår det, at der er en nedre aldersgrænse for, hvornår børn pålægges ansvar. Grænsen ligger formentlig omkring 4-5 år.

Hvis et barn under 15 år pålægges erstatningsansvar, er der efter erstatningsansvarslovens § 24 a, 2. pkt., under visse betingelser mulighed for at lempe barnets erstatningsansvar.

Der henvises i øvrigt til udtalelsens side 11-15.

2.3. Tilsynsansvar for forældre og andre, der har barnet i deres varetægt

Efter gældende ret hæfter forældre ikke for deres børns skadevoldende handlinger. Forældre kan derimod ifalde et selvstændigt erstatningsansvar for skader forvoldt af deres børn, hvis forældrenes adfærd i sig selv er ansvarspådragende i forhold til barnets skadevoldende handling. Da der er tale om et selvstændigt ansvar for forældrene, er ansvaret ikke betinget af, at der (også) er grundlag for at pålægge det skadevolden-

de barn ansvar, men ansvaret forudsætter, at forældrene har handlet culpøst.

Forældre og andre, der har børn i deres varetægt, eksempelvis skoler, børnehaver, andre institutioner, bedsteforældre mv., antages at have en almindelig pligt til at føre et rimeligt tilsyn med de pågældende børn. Et selvstændigt erstatningsansvar for forældre mv. kan derfor komme på tale, hvis forældrene tilsidesætter denne tilsynspligt eller undlader at give barnet de nødvendige instruktioner, såfremt denne forsømmelse fører til, at barnet forvolder skade. Tilsynspligtens udstrækning varierer bl.a. efter barnets alder. I praksis er der sjældent grundlag for at gøre erstatningsansvar gældende over for forældrene, hvis barnet er mere end 10-11 år, og generelt er der tale om en lempelig culpavurdering af forældrenes adfærd.

Efter retspraksis er forældrenes erstatningsansvar knyttet til, om de i den konkrete situation har ført et rimeligt tilsyn med barnet. Der foreligger derimod ikke retspraksis, hvorefter forældre anses for erstatningsansvarlige under henvisning til dårlig eller mangelfuld opdragelse generelt.

Der henvises i øvrigt til udtalelsens side 15-16.

2.4. Den erstatningsretlige betydning af, at der er tegnet forsikring

Selv om de almindelige erstatningsbetingelser er opfyldt, kan der ikke gøres erstatningsansvar gældende over for skadevolderen, i det omfang den skadelidte har tegnet en tingsforsikring eller en driftstabsforsikring, der dækker den pågældende skade, jf. erstatningsansvarslovens § 19. Det gælder dog ikke, hvis skaden er forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed, jf. erstatningsansvarslovens § 19, stk. 2, nr. 1.

Bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 19 fritager ikke skadevolder for erstatningsansvar ved personskade, uanset om skadelidte har tegnet en ulykkes- eller livsforsikring.

En almindelig familieansvarsforsikring omfatter forsikringstager samt dennes hjemmeboende børn og udeboende børn under 21 år, hvis de ikke lever i fast parforhold eller selv har børn boende hos sig. Skader, der forvoldes af et barn, er dermed som hovedregel dækket af en ansvarsforsikring, hvis forældrene har tegnet en almindelig familieforsikring, som typisk indeholder både en indbo- og en ansvarsforsikring.

Efter forsikringsaftalelovens § 18, stk. 1, er udgangspunktet, at ansvarsforsikringen ikke dækker, hvis den sikrede (skadevolderen) har fremkaldt forsikringsbegivenheden forsætligt. § 18 finder bl.a. ikke anvendelse, når den sikrede er under 14 år, jf. forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1. Begrundelsen herfor er